

32000R1685

2000 7 29

EUROPOS BENDRIJŲ OFICIALUSIS LEIDINYS

L 193/39

KOMISIJOS REGLAMENTAS (EB) Nr. 1685/2000**2000 m. liepos 28 d.****nustatantis išsamias Tarybos reglamento (EB) Nr. 1260/1999 įgyvendinimo taisykles dėl struktūrinių fondų bendrai finansuojamos veiklos išlaidų tinkamumo**

EUROPOS BENDRIJŲ KOMISIJA,

atsižvelgdama į Europos bendrijos steigimo sutartį,

atsižvelgdama į 1999 m. birželio 21 d. Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1260/1999, nustatantį bendrąsias nuostatas dėl struktūrinių fondų ⁽¹⁾, ypač į jo 30 straipsnio 3 dalį ir 53 straipsnio 2 dalį,

pasitarusi su Komitetu Sutarties 147 straipsnyje nustatyta tvarka, Žemės ūkio struktūrų ir kaimo plėtros komitetu bei Žuvininkystės ir akvakultūros struktūrų komitetu,

kadangi:

- (1) 1999 m. gegužės 17 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 1257/1999 dėl Europos žemės ūkio orientavimo ir garantijų fondo (EŽŪOGF) paramos kaimo plėtrai ir iš dalies pakeičiančio bei panaikinančio tam tikrus reglamentus ⁽²⁾ 1 straipsnio 3 dalyje nurodyta, kad kaimo plėtros priemonės, kurios yra integruotos į priemones, skatinančias atsiliekančių regionų plėtrą bei struktūrinį prisitaikymą (1 tikslas), arba kurios įgyvendinamos kartu su priemonėmis, remiančiomis tam tikrų regionų struktūrinių sunkumų turinčių teritorijų ekonominį ir socialinį pertvarkymą (2 tikslas), atsižvelgia į konkrečius Bendrijos paramos iš struktūrinių fondų tikslus Reglamente (EB) Nr. 1260/1999 nustatytomis sąlygomis. Reglamento (EB) Nr. 1257/1999 2 straipsnyje nurodytos veiklos rūšys, kurioms gali būti skirta parama kaimo plėtrai.
- (2) 1999 m. liepos 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1783/1999 dėl Europos regioninės plėtros fondo ⁽³⁾ 2 straipsnyje nurodyta, kokią veiklą ERPF gali padėti finansuoti.
- (3) 1999 m. liepos 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1784/1999 dėl Europos socialinio fondo ⁽⁴⁾ 3 straipsnyje nurodyta, kokią veiklą ESF gali padėti finansuoti.
- (4) 1999 m. birželio 21 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 1263/1999 dėl Žuvininkystės orientavimo finansinio instrumento ⁽⁵⁾ 2 straipsnyje nurodytos priemonės, kurias ŽOFI gali padėti finansuoti. Tarybos reglamentas (EB)

Nr. 2792/1999 ⁽⁶⁾ nustato išsamias Bendrijos struktūrinės paramos žuvininkystės sektoriui taisykles ir priemones.

- (5) Reglamento (EB) Nr. 1260/1999 30 straipsnio 3 dalyje numatyta, kad taisyklės dėl išlaidų tinkamumo turėtų būti tam tikros nacionalinės taisyklės, jeigu Bendrija nemano, kad reikalinga priimti Bendrijos taisykles; Komisija mano, kad tam tikros rūšies veiklai siekiant garantuoti vienodą ir teisingą struktūrinių fondų įgyvendinimą visoje Bendrijoje, reikia priimti bendras taisykles dėl išlaidų tinkamumo. Konkrečios rūšies veiklai priimta taisyklė dar nenulemia kurio anksčiau minėto fondo lėšos gali būti skirtos tokiai veiklai bendrai finansuoti. Tokios priimtoms taisyklės neturėtų trukdyti valstybėms narėms tam tikrais nurodytais atvejais taikyti griežtesnes nacionalines nuostatas. Taisyklės turėtų būti taikomos visoms išlaidoms, padarytomis Reglamento (EB) Nr. 1260/1999 30 straipsnio 2 dalyje nurodytu laikotarpiu.
- (6) Reglamento (EB) Nr. 1257/1999 36 straipsnio 1 dalyje numatyta, kad Reglamentas (EB) Nr. 1260/1999 ir jį įgyvendinant priimtoms nuostatos, išskyrus atvejus, numatytus Reglamente (EB) Nr. 1257/1999, taikomos 2 tikslui priskirtų regionų kaimo plėtros priemonėms, kurias finansuoja EŽŪOGF (Garantijų skyrius). Dėl to šiame reglamente nustatytos taisyklės taikomos tokioms priemonėms, kurios yra 2 tikslui priskirtų regionų programų dalis, išskyrus tiek, kiek Reglamentas (EB) Nr. 1257/1999 ir Komisijos reglamentas (EB) Nr. 1750/1999 ⁽⁷⁾, nustatantis išsamias Reglamento (EB) Nr. 1257/1999 įgyvendinimo taisykles, numato kitaip.
- (7) Sutarties 87 ir 88 straipsniai taikomi struktūrinių fondų bendrai finansuojamos veiklos rūšims. Paramą patvirtinantis Komisijos sprendimas negali nulemti kokio nors valstybės pagalbos taisyklių vertinimo ir neatleidžia valstybės narės nuo šiuose straipsniuose numatytų jos įsipareigojimų.
- (8) Šiame reglamente numatytos priemonės atitinka Regionų plėtros ir pertvarkos komiteto nuomonę,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

1 straipsnis

Šio reglamento priede nurodytos taisyklės taikomos nustatant išlaidų tinkamumą pagal paramos formas, nurodytas Reglamento (EB) Nr. 1260/1999 9 straipsnio e punkte.

⁽¹⁾ OL L 161, 1999 6 26, p. 1.⁽²⁾ OL L 160, 1999 6 26, p. 80.⁽³⁾ OL L 213, 1999 8 13, p. 1.⁽⁴⁾ OL L 213, 1999 8 13, p. 5.⁽⁵⁾ OL L 161, 1999 6 26, p. 54.⁽⁶⁾ OL L 337, 1999 12 30, p. 10.⁽⁷⁾ OL L 214, 1999 8 13, p. 31.

2 straipsnis

Šis reglamentas įsigalioja septintą dieną po jo paskelbimo *Europos Bendrijų oficialiajame leidinyje*.

Šis reglamentas yra privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Briuselyje, 2000 m. liepos 28 d.

Komisijos vardu

Michael SCHREYER

Komisijos narė

PRIEDAS

TINKAMUMO TAISYKLĖS

1 taisyklė: realiai sumokėtos išlaidos

1. GALUTINIŲ NAUDOS GAVĖJŲ ATLIKTI MOKĖJIMAI
 - 1.1. Galutinių naudos gavėjų mokėjimai, remiantis Reglamento (EB) Nr. 1260/1999 32 straipsnio 1 dalies trečiąja pastraipa, toliau — Bendras reglamentas, atliekami grynaisiais pinigais pagal 1.4 punkte nurodytas išimtis.
 - 1.2. Sutarties 87 straipsnyje numatytų pagalbos schemų ir valstybių narių paskirtų įstaigų suteiktos pagalbos atveju, „galutinių naudos gavėjų mokėjimai“ — tai pagalbą skyrusių įstaigų atskiriems gavėjams sumokėta pagalba. Galutinių naudos gavėjų sumokėta pagalba turi būti pagrįsta pagalbos sąlygomis ir tikslais.
 - 1.3. Išskyrus 1.2 punkte minėtus atvejus, „galutinių naudos gavėjų mokėjimai“ — tai mokėjimai, kuriuos atliko įstaigos, viešos ar privačios firmos, nurodytos programos priede pagal Bendro reglamento 18 straipsnio 3 dalies b punktą, tiesiogiai atsakančios už konkrečios veiklos vykdymą.
 - 1.4. 1.5-1.7 punktuose nustatytais sąlygomis, nusidėvėjimas, įnašai natūra ir pridėtinės išlaidos taip pat gali būti 1.1 punkte minėtų mokėjimų dalis. Tačiau veiklai skirtas struktūrinių fondų bendras finansavimas negali viršyti bendrų tinkamų išlaidų, išskyrus įnašus natūra, tos veiklos pabaigoje.
 - 1.5. Nekilnojamojo turto ar įrenginių, kurie yra tiesiogiai susiję su veiklos tikslais, nusidėvėjimo išlaidos yra tinkamos, jeigu:
 - a) nacionalinės ar Bendrijos subsidijos nebuvo naudojamos tokiam nekilnojamam turtui ar įrenginiams įsigyti;
 - b) nusidėvėjimo išlaidos apskaičiuotos pagal tam tikras apskaitos taisykles;
 - c) išlaidos yra susijusios tik su minėtos bendrai finansuojamos veiklos laikotarpiu.
 - 1.6. Įnašai natūra yra tinkamos išlaidos, jeigu:
 - a) jie yra skirta žemė ar nekilnojamasis turtas, įrenginiai ar medžiagos, mokslo tiriamoji ar profesinė veikla ar nemokamas savanoriškas darbas;
 - b) jie nėra skirti 8, 9 ir 10 taisyklėse minėtoms finansų inžinerijos priemonėms;
 - c) jų vertę galima nepriklausomai įvertinti ir patikrinti;
 - d) suteikiant žemę ar nekilnojamąjį turtą, vertę patvirtina nepriklausomas kompetentingas vertintojas arba deramai įgaliota oficiali įstaiga;
 - e) nemokamo savanoriško darbo atveju, tokio darbo vertė nustatoma atsižvelgus į sugaištą laiką ir įprastą atlikto darbo valandinį bei dienos atlygį;
 - f) jeigu galima, taikomos 4, 5 ir 6 taisyklių nuostatos.
 - 1.7. Pridėtinės išlaidos yra tinkamos, jeigu jos paremtos realiomis sąnaudomis, kurios yra susijusios su struktūrinių fondų bendrai finansuojamos veiklos įgyvendinimu, ir yra deramai pagrįstu sąžiningu ir teisingu būdu proporcingai paskirstytos veiklai.
 - 1.8. 1.4-1.7 punktų nuostatos yra taikomos atskiriems 1.2 punkte minėtiems gavėjams, Sutarties 87 straipsnyje numatytų pagalbos schemų ir valstybių narių paskirtų įstaigų skirtos pagalbos atveju.
 - 1.9. Valstybės narės, nustatydamos tinkamas išlaidas pagal 1.5-1.7 punktus, gali taikyti griežtesnes nacionalines taisykles.
2. IŠLAIDŲ ĮRODYMAS

Paprastai galutinių naudos gavėjų mokėjimai turi būti pateisinti gautomis sąskaitomis-faktūromis. Jeigu to negalima padaryti, mokėjimai turi būti pateisinti lygiavertės įrodomosios vertės apskaitos dokumentais.

Be to, jeigu veiklai vykdyti nėra skelbiamas konkursas, galutinių naudos gavėjų mokėjimai turi būti pateisinti įstaigų, viešų ar privačių firmų, susijusių su veiklos vykdymu, realiai sumokėtomis išlaidomis (įskaitant 1.4 punkte minėtas išlaidas).

3. SUBRANGOS SUTARČIŲ SUDARYMAS

- 3.1. Neapribojant galimybės taikyti griežtesnes nacionalines taisykles, išlaidos, susijusios su šiomis subrangos sutartimis, nėra tinkamos būti bendrai finansuojamos struktūrinių fondų lėšomis:
 - a) subrangos sutartys, kurios padidina vykdomos veiklos sąnaudas, proporcingai nepadidindamos jos vertės;
 - b) subrangos sutartys su tarpininkais ar konsultantais, kuriose mokėjimas yra nurodytas veiklos bendrų sąnaudų procentiniu dydžiu, jeigu galutinis naudos gavėjas tokio mokėjimo nepateisino faktine atlikto darbo ar suteiktų paslaugų verte.
- 3.2. Subrangovai visų subrangos sutarčių atžvilgiu audito ir kontrolės įstaigoms įsipareigoja pateikti visą reikalingą informaciją, susijusią su pagal subrangos sutartis vykdoma veikla.

2 taisyklė: Įsipareigojimų apskaita

1. „Įsipareigojimai“ šioje taisyklėje apima pajamas, veiklos gautas iš pardavimo, nuomos mokesčių, paslaugų, registracijos (mokesčių) ar kitų lygiavertčių įplaukų jos bendro finansavimo laikotarpiu arba ilgesniu laikotarpiu iki paramos teikimo pabaigos, kaip gali nustatyti valstybė narė, išskyrus:
 - a) įsipareigojimus bendrai finansuojamų investicijų ekonominio naudingumo laikotarpiu pagal konkrečias Bendro reglamento 29 straipsnio 4 dalies nuostatas;
 - b) įsipareigojimus dėl 8, 9 ir 10 taisyklėse minėtų finansų inžinerijos priemonių;
 - c) privataus sektoriaus įsipareigojimus bendrai finansuojamai veiklai, kurie atitinkamos paramos finansavimo lentelėse nurodomi kartu su viešaisiais įsipareigojimais.
2. 1 punkte minimi įsipareigojimai yra pajamos, kurios sumažina struktūrinių fondų bendro finansavimo sumą, reikalingą minėti veiklai. Prieš skaičiuojant struktūrinių fondų dalyvavimą ir ne vėliau nei paramos teikimo pabaiga, jie visi iš karto arba proporcingai išskaitomi iš veiklos tinkamų išlaidų, atsižvelgus į tai, ar bendrai finansuojama veikla gavo juos visas iš karto ar tik iš dalies.

3 taisyklė: finansiniai ir kiti mokesčiai bei teismo išlaidos

1. FINANSINIAI MOKESČIAI

Debeto palūkanos (išskyrus palūkanų subsidijų išlaidas, kad būtų sumažintos įmonių skolinimosi pagal patvirtintą valstybės pagalbos schemą išlaidos), finansinių operacijų išlaidos, komisiniai, gauti iš užsienio valiutos keitimo, ir nuostoliai bei kitos grynai finansinės išlaidos nėra tinkamos būti bendrai finansuojamos iš struktūrinių fondų. Tik visuotinių dotacijų atveju, paskirto tarpininko mokesčiai už debeto palūkanas, sumokėti prieš išmokant galutinį paramos likutį yra tinkami, išskaičius kredito palūkanas už išankstinius mokėjimus.

2. BANKO SĄSKAITŲ MOKESČIAI

Jeigu struktūrinių fondų bendro finansavimo sąlygos reikalauja, kad būtų atidaryta atskira sąskaita ar sąskaitos vykdyti veiklą, banko mokesčiai už sąskaitos atidarymą ir tvarkymą atitinka bendro finansavimo reikalavimus.

3. TEISININKŲ ATLYGINIMAI UŽ KONSULTACIJAS, NOTARŲ RINKLIAVOS, TECHNINĖS AR FINANSINĖS EKSPERTIZĖS, IR APSKAITOS ARBA AUDITO IŠLAIDOS

Šios išlaidos yra tinkamos, jeigu jos yra tiesiogiai susijusios su veikla ir yra reikalingos jai parengti ar vykdyti, arba, apskaitos ar audito išlaidų atveju, jeigu jos susijusios su vadovaujančiosios institucijos reikalavimais.

4. BANKO AR KITŲ FINANSŲ ĮSTAIGŲ SUTEIKTŲ GARANTIJŲ IŠLAIDOS

Šios išlaidos yra tinkamos tiek, kiek tokių garantijų reikalaujama nacionaliniais ar Bendrijos teisės aktais arba Komisijos paramą patvirtinančiu sprendimu.

5. BAUDOS, FINANSINĖS NUOBAUDOS IR BYLŲ NAGRINĖJIMO IŠLAIDOS

Šios išlaidos nėra tinkamos.

4 taisyklė: naudotų įrenginių pirkimas

Naudotų įrenginių pirkimo išlaidos yra tinkamos būti bendrai finansuojamos iš struktūrinių fondų, jeigu yra įvykdytos trys sąlygos, neapribojant galimybės taikyti griežtesnes nacionalines taisykles:

- a) įrenginių pardavėjas pateikia deklaraciją, kurioje nurodyta įrenginių kilmė, ir patvirtina, kad pastaruosius septynerius metus jų nepirko už nacionalines ar Bendrijos dotacijas;
- b) įrenginių kaina neviršija jų rinkos vertės ir yra mažesnė nei panašių naujų įrenginių kaina; ir
- c) įrenginių techniniai reikalavimai yra tokie, kurie reikalingi veiklai vykdyti, ir atitinka taikomas normas bei standartus.

5 taisyklė: žemės pirkimas

1. BENDRA TAISYKLĖ

1.1. Neapstatytos žemės pirkimo išlaidos yra tinkamos būti bendrai finansuojamos struktūrinių fondų, jeigu yra įvykdytos trys sąlygos, neapribojant galimybės taikyti griežtesnes nacionalines taisykles:

- a) žemės pirkimas turi būti tiesiogiai susijęs su bendrai finansuojamos veiklos tikslais;
- b) išskyrus 2 punkte nurodytus atvejus, žemės pirkimas negali sudaryti daugiau nei 10 % visų veiklos tinkamų išlaidų, nebent Komisijos patvirtintoje paramoje yra nustatytas didesnis procentinis dydis;
- c) yra gautas nepriklausomo kompetentingo vertintojo ar deramai įgaliotos oficialios įstaigos išduotas pažymėjimas, patvirtinantis, kad pirkimo kaina nėra didesnė už rinkos vertę.

1.2. Pagalbos schemų pagal Sutarties 87 straipsnį atveju, žemės pirkimo tinkamumas nustatomas atsižvelgus į visą pagalbos schemą.

2. APLINKOS APSAUGOS VEIKLA

Siekiant, kad aplinkos apsaugos veiklos išlaidos būtų tinkamos, turi būti įvykdytos visos toliau nurodytos sąlygos:

- pirkimui yra pritarta vadovaujančiosios institucijos sprendime,
- žemė yra skirta numatyta paskirčiai tame sprendime nurodytu laikotarpiu,
- žemė yra ne žemės ūkio paskirties, išskyrus deramai pateisintus atvejus, kuriuos patvirtino vadovaujančioji institucija,
- žemę įsigijo viešosios teisės reguliuojama viešoji institucija ar įstaiga, arba ji buvo įsigyta jų vardu.

6 taisyklė: nekilnojamojo turto pirkimas

1. BENDRA TAISYKLĖ

Nekilnojamojo turto, t. y. jau pastatytų pastatų ir žemės, ant kurios jie pastatyti, pirkimo išlaidos yra tinkamos būti bendrai finansuojamos iš struktūrinių fondų, jeigu pirkimas yra tiesiogiai susijęs su atitinkamos veiklos tikslais 2 punkte nustatytais sąlygomis, neapribojant galimybės taikyti griežtesnes nacionalines taisykles.

2. TINKAMUMO SĄLYGOS

- 2.1. Turi būti gautas nepriklausomo kompetentingo vertintojo arba deramai įgaliotos oficialios institucijos išduotas pažymėjimas, nustatantis, kad kaina neviršija rinkos vertės, ir patvirtinantis, kad pastatas atitinka nacionalinius norminius teisės aktus, arba nurodantis, kurios sritys neatitinka jų, ir numatyta, kad galutinis naudos gavėjas veiklos metu ištaisys šių sričių trūkumus.
- 2.2. Pastatui pastaruosius 10 metų nebuvo skirta nacionalinė arba Bendrijos dotacija, dėl kurios struktūrinių fondų bendrai finansuojamam pirkiniiui pagalba būtų skiriama du kartus.
- 2.3. Nekilnojamojo turto turi būti naudojamas pagal vadovaujančiosios institucijos nustatytą paskirtį ir nustatytu laikotarpiu.
- 2.4. Pastatas gali būti naudojamas tik atsižvelgus į veiklos tikslus. Pirmiausia tokiame pastate gali būti įkurdintos viešojo valdymo tarnybos, bet tik tuo atveju, jeigu tokia paskirtis atitinka atitinkamo struktūrinio fondo tinkamos veiklos reikalavimus.

7 taisyklė: PVM ir kiti mokesčiai bei rinkliavos

1. PVM nėra tinkamos išlaidos, išskyrus tuos atvejus, kai galutinis naudos gavėjas arba atskiras gavėjas pagal Sutarties 87 straipsnyje numatytas pagalbos schemas juos moka iš tikrųjų, ir valstybių narių paskirtų įstaigų skirtos pagalbos atveju. Tuo atveju, kai PVM yra grąžintinas, nepaisant grąžinimo būdų, negali būti laikomas tinkamu net ir tuo atveju, jeigu galutinis naudos gavėjas arba atskiras gavėjas jo iš tikrųjų nesusigrąžina.
2. Jeigu galutiniam naudos gavėjui arba atskiram gavėjui yra taikomos vienodo tarifo schema pagal Šeštosios Tarybos direktyvos 77/388/EEB dėl PVM ⁽¹⁾ XIV antraštinę dalį, sumokėtas PVM 1 punkte yra laikomas grąžintinu.
3. Bendrijos bendro finansavimo dydis niekuomet negali būti didesnis už bendras tinkamas išlaidas be PVM.
4. Kiti mokesčiai ir rinkliavos (pirmiausia tiesioginiai mokesčiai ir socialinio draudimo įmokos nuo darbo užmokesčio ir atlyginimų), atsirandantys dėl struktūrinių fondų bendro finansavimo, nėra tinkamos išlaidos, išskyrus tuos atvejus, kai galutinis naudos gavėjas arba atskiras gavėjas iš tikrųjų jas sumokėjo.

8 taisyklė: rizikos kapitalas ir paskolų fondai

1. BENDRA TAISYKLĖ

Struktūriniai fondai gali bendrai finansuoti rizikos kapitalo ir (arba) paskolų fondų arba rizikos kapitalo kontroliuojančiųjų fondų, toliau — fondai, kapitalą 2 punkte nustatytais sąlygomis. Šioje taisyklėje „rizikos kapitalo ir paskolų fondai“ — tai investicinės priemonės, įsteigtos specialiai mažųjų ir vidutinių įmonių nuosavam kapitalui arba kitoms rizikos kapitalo formoms sukurti, įskaitant paskolas, kaip nurodyta Komisijos rekomendacijoje 96/280/EB ⁽²⁾. „Rizikos kapitalo kontroliuojantieji fondai“ — tai fondai, įsteigti investavimui į keletą rizikos kapitalo ir paskolų fondus. Be struktūrinių fondų dalyvavimo fonduose, kiti Bendrijos finansavimo instrumentai gali skirti papildomas investicijas ar garantijas.

2. SĄLYGOS

- 2.1. Bendri fondo finansininkai ar rėmėjai pateikia riziką ribojantį verslo planą, kuriame, *inter alia*, nurodyta tikslinė rinka, kriterijai, finansavimo sąlygos ir reikalavimai, fondo veiklos biudžetas, nuosavybė ir bendro finansavimo partneriai, profesionali, kompetentinga ir savarankiška vadovybė, fondo įstatai, struktūrinių fondų finansavimo pagrindimas ir numatyta paskirtis, investicijų sustabdymo politika bei fondo likvidavimo nuostatos, įskaitant pakartotinį pelno, priskirtino struktūrinių fondų finansavimui, panaudojimą. Verslo planas turi būti kruopščiai įvertintas, o jo vykdymą turi prižiūrėti vadovaujanti institucija arba tai turi būti daroma jos atsakomybe.
- 2.2. Fondas yra steigiamas kaip nepriklausomas juridinis asmuo, kurį reglamentuoja akcininkų sutartys, arba kaip esamos finansų įstaigos atskira finansinė grupė. Pastaruoju atveju fondui yra taikoma atskira įgyvendinimo sutartis, kuri pirmiausia numato atskiras sąskaitas, kuriose nauji į fondą investuoti ištekliai (įskaitant ir tuos, kuriuos skiria struktūriniai fondai) yra atskirtos nuo institucijos pradžioje turėtų išteklių. Visų fondo dalyvių skiriamas finansavimas yra grynaisiais pinigais.
- 2.3. Komisija negali tapti nei fondo partneriu, nei akcininku.
- 2.4. Struktūrinių fondų finansavimui yra nustatytos ribos, kurios nurodytos Bendro reglamento 29 straipsnio 3 ir 4 dalyse.
- 2.5. Fondas gali investuoti tik į mažąsias ir vidutines įmones jas steigiant, ankstyvuose etapuose (įskaitant pradiniam etape investuotą kapitalą) arba plečiant veiklą, ir tik į veiklą, kuri, fondo valdytojų nuomone, gali būti ekonomiškai gyvybinga. Gyvybingumas turėtų būti vertinamas atsižvelgiant į visus minėtų įmonių pajamų šaltinius. Fondai neturi investuoti į sunkumų turinčias firmas, kaip apibrėžta Bendrijos gairėse dėl valstybės pagalbos, skirtos padėti ir pertvarkyti sunkumų turinčias firmas ⁽³⁾.
- 2.6. Turėtų būti imtasi atsargumo priemonių kuo daugiau sumažinti rizikos kapitalo ar paskolų rinkos konkurencijos iškraipymus. Pirmiausia pelnui, gautam iš nuosavo kapitalo investicijų ir paskolų (mažesnė nei atitinkama valdymo išlaidų dalis), gali būti teikiama pirmenybė paskirstant jį privataus sektoriaus akcininkams neviršijus akcininkų sutartyje nustatyto atlyginimo dydžio, o vėliau jį proporcingai paskirstyti visiems akcininkams ir struktūriniais fondams. Fondo, priskirtino struktūrinių fondų finansavimui, pelnas gali būti pakartotinai panaudotas mažųjų ir vidutinių įmonių plėtos veiklai toje pačioje tinkamoje srityje.

⁽¹⁾ OL L 145, 1977 6 13, p. 1

⁽²⁾ OL L 107, 1996 4 30, p. 4

⁽³⁾ OL C 288, 1999 10 9, p. 2.

- 2.7. Valdymo sąnaudos negali viršyti 5 % apmokėto kapitalo metinio vidurkio paramos laikotarpiu, nebent po konkurso paaiškėja, kad reikalinga didesnė procentinė dalis.
 - 2.8. Baigiant veiklą, fondo (galutinio naudos gavėjo) tinkamos išlaidos yra fondo kapitalas, kuris buvo investuotas arba paskolintas mažosioms ir vidutinėms įmonėms, įskaitant padarytas valdymo sąnaudas.
 - 2.9. Struktūrinių fondų finansavimui fondams ir kitiems viešiesiems šaltiniams bei fondų investicijoms į atskiras mažąsias ir vidutines įmones yra taikomos valstybės pagalbos taisyklės.
3. REKOMENDACIJOS
- 3.1. Komisija rekomenduoja 3.2-3.6 punktuose nustatytus geros praktikos standartus fondams, prie kurių prisideda ir struktūriniai fondai. Komisija, tikrindama, ar fondas atitinka valstybės pagalbos taisykles, šių rekomendacijų laikymąsi vertins teigiamai. Rekomendacijos nėra privalomos išlaidų tinkamumo atžvilgiu.
 - 3.2. Privataus sektoriaus finansinis įnašas turėtų būti nemenkas ir siekti daugiau kaip 30 %
 - 3.3. Fondai turėtų būti pakankamai dideli ir apimti pakankamai daug tikslinių gyventojų, kad būtų užtikrinta, jog jų veikla būtų ekonomiškai gyvybinga, investicijų laikas sutaptų su struktūrinių fondų dalyvavimo laikotarpiu ir dėmesys būtų skirtas rinkos trūkumų sritims.
 - 3.4. Kapitalo fondui mokamų dalių laikas turėtų būti toks pat kaip ir struktūriniam fondams ir akcininkams, proporcingai pasirašytoms dalims.
 - 3.5. Fondus turėtų valdyti nepriklausomos specialistų grupės, turinčios pakankamą verslo patirtį parodyti reikalingą gebėjimą ir patikimumą valdyti rizikos kapitalo fondą. Valdymo grupės turėtų būti atrenkamos konkurencingos atrankos pagrindu, atsižvelgus į numatytą atlyginimų dydį.
 - 3.6. Fondai paprastai neturėtų įsigyti kontrolinius firmų paketus ir turėtų siekti visas investicijas realizuoti fondo veiklos laikotarpiu.

9 taisyklė: garantijų fondai

1. BENDRA TAISYKLĖ

Struktūriniai fondai gali bendrai finansuoti garantijų fondų kapitalą 2 punkte nustatytais sąlygomis. Šioje taisyklėje „garantijų fondai“ — tai finansavimo instrumentai, kurie garantuoja rizikos kapitalą ir paskolas fondus, kaip apibrėžta 8 taisyklėje, ir kitos smulkiųjų ir vidutinių įmonių rizikos finansavimo schemas (įskaitant paskolas) nuo nuostolių, atsirandančių dėl jų investicijų į mažąsias ir vidutines įmones, kaip nustatyta rekomendacijoje 96/280/EB. Fondai gali būti viešai remiami investiciniais fondais, kuriuos pasirašė mažosios ir vidutinės įmonės, komerciniu būdu tvarkomi fondai su privataus sektoriaus partneriais arba tik viešai finansuojami fondai. Be struktūrinių fondų dalyvavimo fonduose, kiti Bendrijos finansavimo instrumentai gali teikti dalines garantijas.

2. SĄLYGOS

- 2.1. Bendri fondo finansininkai ar rėmėjai pateikia riziką ribojantį verslo planą tokia pačia tvarka kaip ir rizikos kapitalo fondų atveju (8 taisyklė), *mutatis mutandis* nurodydami tikslinį garantijų portfelį. Verslo planas turi būti kruopščiai įvertintas, o jo vykdymą turi prižiūrėti vadovaujančioji institucija arba tai turi būti daroma jos atsakomybe.
- 2.2. Fondas yra steigiamas kaip nepriklausomas juridinis asmuo, kurį reglamentuoja akcininkų sutartis, arba kaip esamos finansų įstaigos atskira finansinė grupė. Pastaruoju atveju fondui yra taikoma atskira įgyvendinimo sutartis, kuri pirmiausia numato atskiras sąskaitas, kuriose nauji į fondą investuoti ištekliai (įskaitant ir tuos, kuriuos skiria struktūriniai fondai) yra atskirtos nuo institucijos pradžioje turėtų išteklių.
- 2.3. Komisija negali tapti fondo partneriu arba akcininku.
- 2.4. Fondai gali garantuoti tik investicijas į veiklą, kuri yra pripažinta kaip galinti būti ekonomiškai gyvybinga. Fondai neteikia garantijų sunkumų turinčioms firmoms, kaip apibrėžta Bendrijos gairėse dėl valstybės pagalbos, skirtos padėti ir pertvarkyti sunkumų turinčias firmas.
- 2.5. Bet kuri struktūrinių fondų finansavimo dalis, likusi padengus garantijas, yra dar kartą panaudojama mažųjų ir vidutinių įmonių plėtros veiklai toje pačioje tinkamoje srityje.
- 2.6. Valdymo sąnaudos negali būti didesnės nei 2 % apmokėto kapitalo metinio vidurkio paramos laikotarpiu, nebent po konkurso paaiškėja, kad yra reikalinga didesnė procentinė dalis.

- 2.7. Baigiant veiklą, fondo (galutinio naudos gavėjo) tinkamos išlaidos yra fondo apmokėto kapitalo suma, kuri, remiantis nepriklausomu auditu, yra reikalinga suteiktoms garantijoms padengti, įskaitant padarytas valdymo sąnaudas.
- 2.8. Struktūrinių fondų finansavimas garantijų fondams ir kitiems viešiesiems šaltiniams bei garantijoms, kurias tokie fondai suteikia atskiroms mažosioms ir vidutinėms įmonėms, yra taikomos valstybės pagalbos taisyklės.

10 taisyklė: lizingas

1. Su lizingo veikla susijusios padarytos išlaidos yra tinkamos būti bendrai finansuojamos iš struktūrinių fondų pagal 2-4 punktuose nurodytas taisykles.
2. PAGALBA, TEIKIAMA PER NUOMOTOJĄ
 - 2.1. Nuomotojas yra tiesioginis Bendrijos bendro finansavimo, skirto sumažinti nuomininko mokamą nuomos mokesčių už lizingo sutartyje nurodytą turtą, gavėjas.
 - 2.2. Lizingo sutartyse, kurių atžvilgiu yra mokama Bendrijos pagalba, numatyta galimybė pirkti arba numato minimalų lizingo laikotarpį, kurio trukmė tokia pati, kaip ir sutartyje nurodyto turto naudingumo laikotarpis.
 - 2.3. Jeigu lizingo sutartis yra nutraukiama nepasibaigus minimaliam lizingo laikotarpiui ir negavus išankstinio kompetentingų institucijų pritarimo, nuomotojas išsipareigoja atitinkamoms nacionalinėms institucijoms gražinti (įrašant sumą į atitinkamo fondo sąskaitą) tą Bendrijos pagalbos dalį, kuri atitinka likusį lizingo laikotarpį.
 - 2.4. Nuomotojo įsigytas turtas, pateisintas gauta sąskaita-faktūra arba lygiavertės įrodomosios vertės apskaitos dokumentu, yra išlaidos, kurios atitinka bendro finansavimo reikalavimus. Didžiausia suma, tinkama Bendrijos bendram finansavimui, neturi viršyti išnuomoto turto rinkos vertės.
 - 2.5. Su lizingo sutartimi susijusios išlaidos (ypač mokesčiai, nuomotojo pelnas, palūkanos, skirtos pakartotinai finansuoti išlaidas, pridėtinės išlaidos, draudimo mokesčiai), išskyrus 2.4 punkte minėtas išlaidas, nėra tinkamos išlaidos.
 - 2.6. Visa nuomotojui sumokėta Bendrijos pagalba yra skirta tik nuomininkui vienodai sumažintų visų nuomos mokesčių lizingo laikotarpiu pavidalu.
 - 2.7. Nuomotojas turi parodyti, kad visa Bendrijos pagalba bus perduota nuomininkui, nurodydamas išskirstytus nuomos mokesčius, arba alternatyviu būdu duodamas lygiavertę garantiją.
 - 2.8. 2.5 punkte minėtos išlaidos, visos iš lizingo veiklos gautos finansinės naudos paskirtis ir kitos sutarties sąlygos turi būti tokios pačios kaip ir tos, kurios yra taikomos tuo atveju, kai nėra Bendrijos finansinės intervencijos.
3. PAGALBA NUOMININKUI
 - 3.1. Nuomininkas yra tiesioginis Bendrijos bendro finansavimo gavėjas.
 - 3.2. Nuomininko nuomotojui mokami nuomos mokesčiai, pateisinti gauta sąskaita-faktūra arba lygiavertės įrodomosios vertės apskaitos dokumentu, yra išlaidos, tinkamos būti bendrai finansuojamos.
 - 3.3. Tų lizingo sutarčių, kuriose yra numatyta galimybė pirkti arba numatytas minimalus lizingo laikotarpis, kurio trukmė yra tokia pat kaip ir sutartyje nurodyto turto naudingumo laikotarpis atveju, didžiausia suma, tinkama Bendrijos bendram finansavimui, neturi viršyti išnuomoto turto rinkos vertės. Kitos su lizingo sutartimi susijusios išlaidos (mokesčiai, nuomotojo pelnas, palūkanos, skirtos refinansuoti išlaidas, pridėtinės išlaidos, draudimo mokesčiai) nėra tinkamos išlaidos.
 - 3.4. Bendrijos pagalba 3.3 punkte minėtoms lizingo sutartims yra mokama nuomininkui viena ar keliomis dalimis už iš tikrųjų sumokėtus nuomos mokesčius. Jeigu lizingo sutarties terminas, palyginti su galutine data, nustatyta atsižvelgti į Bendrijos paramos mokėjimus, jau yra praėjęs, tik tos išlaidos, kurios yra susijusios su nuomos mokesčiais, kurių terminas jau suėjo, ir nuomininkas jau sumokėjo juos iki galutinio paramos mokėjimo termino, gali būti pripažintos tinkamomis.
 - 3.5. Tų lizingo sutarčių, kuriose nenumatyta galimybė pirkti ir kurių trukmė yra mažesnė nei lizingo sutartyje numatyto turto naudingumo laikotarpis, atveju, nuomos mokesčiai yra tinkami, kad būtų Bendrijos bendrai finansuojami, proporcingai tinkamos veiklos laikotarpiui. Tačiau nuomininkas turi sugebėti parodyti, kad lizingas buvo ekonomiškiausias būdas pasinaudoti įrenginiais. Jeigu pritaikius alternatyvų metodą (pavyzdžiui, trumpam išsinuomojus įrenginius) išlaidos būtų buvusios mažesnės, papildomos išlaidos turi būti išskaičiuotos iš tinkamų išlaidų.

3.6. Valstybės narės, nustatydamos tinkamas išlaidas pagal 3.1-3.5 punktus, gali taikyti griežtesnes nacionalines taisykles.

4. TURTO PARDAVIMAS SU SĄLYGA, KAD PIRKĖJAS IŠNUOMOS JĮ PIRKĖJUI

Nuomininko mokami nuomos mokesčiai pardavimo su nuomos galimybe tvarka gali būti tinkamos išlaidos pagal 3 punkte nustatytas taisykles. Turto įsigijimo išlaidos nėra tinkamos, kad būtų Bendrijos bendrai finansuojamos.

11 taisyklė: išlaidos, padarytos valdant ir įgyvendinant struktūrinius fondus

1. BENDRA TAISYKLĖ

Valstybių narių padarytos struktūrinių fondų valdymo, įgyvendinimo, priežiūros ir kontrolės išlaidos nėra tinkamos būti bendrai finansuojamos, išskyrus taip, kaip numatyta 2 punkte, ir priklauso 2.1 punkte minėtoms grupėms.

2. VALDYMO, ĮGYVENDINIMO, PRIEŽIŪROS IR KONTROLĖS IŠLAIDŲ GRUPĖS, TINKAMOS BŪTI BENDRAI FINANSUOJAMOS

2.1. Šios išlaidų grupės yra tinkamos būti bendrai finansuojamos iš paramos 2.2-2.7 punktuose nustatytais sąlygomis:

- išlaidos, susijusios su paramos ir veiklos parengimu, atranka, vertinimu ir priežiūra (išskyrus kompiuterizuotą valdymo, priežiūros ir vertinimo sistemų įsigijimo ir įdiegimo išlaidas),
- priežiūros komitetų ir pakomitečių, susijusių su paramos įgyvendinimu, susirinkimų išlaidos. Šios išlaidos gali apimti taip pat ekspertų ir šių komitetų kitų dalyvių, įskaitant trečiųjų šalių dalyvius, išlaidas, jeigu tokių komitetų pirmininkai mano, kad jų dalyvavimas yra būtinas veiksmingam paramos įgyvendinimui,
- išlaidos, susijusios su veiklos auditais ir patikrinimais vietose.

2.2. Atlyginimų, įskaitant socialinio draudimo įmokas, išlaidos yra tinkamos tik šiais atvejais:

- a) valstybės tarnautojai ar kiti valstybės pareigūnai, kurie kompetentingos institucijos deramai dokumentais patvirtintu sprendimu yra siunčiami atlikti 2.1 punkte minėtas užduotis;
- b) kiti darbuotojai, įdarbinti atlikti 2.1 punkte minėtas užduotis.

Komandiruotės arba įdarbinimo laikotarpis negali būti ilgesnis nei galutinė išlaidų tinkamumo data, nustatyta paramą patvirtinančiame sprendime.

2.3. Struktūrinių fondų finansavimo išlaidos pagal 2.1 punktą neturi viršyti didžiausios sumos, kuri bus nustatyta Komisijos patvirtintoje paramoje, ir neturi viršyti 2.4 ir 2.5 punktuose nustatytų ribų.

2.4. Visų rūšių paramos, išskyrus Bendrijos iniciatyvas, PEACE II specialią programą ir novatoriškus veiksmus, riba yra šių sumų bendra suma:

- 2,5 % tos viso struktūrinių fondų finansavimo dalies, kuri yra 100 mln. eurų arba mažesnė,
- 2 % tos viso struktūrinių fondų finansavimo dalies, kuri yra didesnė kaip 100 mln. eurų, bet lygi 500 mln. eurų arba yra mažesnė,
- 1 % tos viso struktūrinių fondų finansavimo dalies, kuri yra didesnė kaip 500 mln. eurų, bet mažesnė arba lygi 1 000 mln. eurų,
- 0,5 % tos viso struktūrinių fondų finansavimo dalies, kuri yra didesnė kaip 1 000 mln. eurų.

2.5. Bendrijos iniciatyvoms, novatoriškiems veiksams ir PEACE II specialiai programai ta riba yra 5 % viso struktūrinių fondų finansavimo. Jeigu tokioje paramoje numatyta, kad dalyvaus daugiau nei viena valstybė narė, ši riba, kuri bus nustatyta Komisijos sprendime, gali būti padidinta atsižvelgus į didesnes valdymo ir įgyvendinimo sąnaudas.

2.6. Siekiant apskaičiuoti 2.4 ir 2.5 punktuose nurodytą ribų sumą, visas struktūrinių fondų finansavimas yra bendra kiekvienoje Komisijos patvirtintoje paramoje nustatyta suma.

2.7. Dėl šios taisyklės 2.1-2.6 punktų įgyvendinimo, kuris bus nurodytas paramoje, turi susitarti tarpusavyje Komisija ir valstybės narės. Finansavimo dydis bus nustatytas Bendrojo reglamento 29 straipsnio 7 dalyje nurodyta tvarka. Priežiūros tikslais 2.1 minėtos išlaidos bus techninės pagalbos atskiros priemonės arba priemonės dalies klausimas.

3. KITOS TECHNINĖS PAGALBOS IŠLAIDOS

Veiksmai, kurie gali būti bendrai finansuojami pagal techninę pagalbą, išskyrus tas, kurios nurodytos 2 punkte (tokios kaip tyrimai, seminarai, informavimo priemonės, vertinimas ir kompiuterizuotą valdymo, priežiūros ir vertinimo sistemų įsigijimas), netaikomos 2.4-2.6 punktuose nustatytos sąlygos. Valstybės tarnautojų ar kitų valstybės pareigūnų, įgyvendinančių tokias priemones, atlyginimų išlaidos nėra tinkamos.

4. VIEŠOJO ADMINISTRAVIMO IŠLAIDOS, SUSIJUSIOS SU ĮGYVENDINAMA VEIKLA

Šios viešojo administravimo išlaidos yra tinkamos būti bendrai finansuojamos ne iš techninės pagalbos, jeigu jos yra susijusios su veiklos vykdymu ir ji nenumatyta valdžios institucijos įstatymais numatytose pareigose arba institucijos kasdieninio valdymo, priežiūros ir kontrolės darbe:

- a) profesinių paslaugų, kurias suteikė valstybės tarnyba įgyvendindama veiklą, sąnaudos. Sąnaudos turi būti nurodytos galutiniam naudos gavėjui (viešajam ar privačiam) skirtoje sąskaitos-faktūroje, arba patvirtintos remiantis lygiavertės įrodomosios vertės dokumentais, kurie padeda nustatyti atitinkamos valstybės tarnybos realiai padarytas su ta veikla susijusias sąnaudas;
- b) veiklos įgyvendinimo sąnaudos, įskaitant išlaidas, kurios susijusios su teikiamomis paslaugomis, sumokėtos valdžios institucijos, kuri pati yra galutinis naudos gavėjas ir vykdo veiklą savarankiškai, nesikreipdama į kviestinius inžinierius ar kitas firmas. Atitinkamos išlaidos turi būti susijusios su bendrai finansuojamos veiklos realiai ir tiesiogiai sumokėtomis išlaidomis, kurios turi būti patvirtintos dokumentais, leidžiančiais nustatyti realias atitinkamos valstybės tarnybos padarytas su ta veikla susijusias sąnaudas.

12 taisyklė: veiklos tinkamumas atsižvelgus į jos vietą

1. BENDRA TAISYKLĖ

Paprastai struktūrinių fondų bendrai finansuojama veikla turi būti įgyvendinama regione, kuriam yra skirta parama.

2. IŠIMTIS

- 2.1. Jeigu regionas, kuriam yra skirta parama, gaus visą naudą iš veiklos, vykdomos ne tame regione, arba jos dalį, vadovaujančioji institucija gali leisti tokią veiklą bendrai finansuoti, jeigu yra įvykdytos visos 2.2-2.4 punktuose nustatytos sąlygos. Kitais atvejais veikla gali būti pripažinta tinkama būti bendrai finansuojama 3 punkte nustatyta tvarka. Žuvininkystės orientavimo finansinio instrumento (ŽOFI) finansuojamai veiklai visuomet turi būti taikoma 3 punkte nustatyta tvarka.
- 2.2. Veikla turi būti vykdoma valstybės narės NUTS III regione, kuris yra greta regiono, kuriam yra skirta parama.
- 2.3. Veiklos didžiausios tinkamos išlaidos yra nustatomos pagal tą santykinę veiklos naudos dalį, kurią turėtų gauti regionas, ir remiasi įstaigos, nepriklausančios vadovaujančiajai institucijai, atliktu vertinimu. Nauda apskaičiuojama atsižvelgus į konkrečius paramos tikslus ir jos numatytą poveikį. Veikla negali būti patvirtinta bendram finansavimui, jeigu santykinė naudos dalis yra mažesnė nei 50 %.
- 2.4. Kiekvienos paramos priemonės atžvilgiu, pagal 2.1 punktą patvirtintos veiklos tinkamos išlaidos neturėtų būti didesnės nei 10 % visų priemonės tinkamų išlaidų. Be to, pagal 2.1 punktą patvirtintos paramos visų veiklos rūšių tinkamos išlaidos neturėtų viršyti 5 % visų paramos tinkamų išlaidų.
- 2.5. Pagal 2.1 punktą vadovaujančiosios institucijos patvirtintos veiklos rūšys turi būti nurodytos metinėse ir galutinėse paramos įgyvendinimo ataskaitose.

3. KITI ATVEJAI

Veiklos, įgyvendinamos regione, kuriam nėra skirta parama, ir tokia veikla neatitinka 2 punkte nustatytų sąlygų, ŽOFI finansuojamos veiklos atveju, kad būtų gautas leidimas skirti veiklai bendrą finansavimą, kiekvienu konkrečiu atveju valstybei narei pateikus prašymą, turi būti gautas išankstinis Komisijos sutikimas, atsižvelgiant pirmiausia į nedidelį veiklos nuotolį iki regiono, numatytos naudos regionui dydį ir išlaidų sumą, proporcingą visoms išlaidoms pagal priemonę ir paramą. Paramos, skirtos atokiausiems regionams, atveju, bus taikoma šiame punkte nustatyta tvarka.